

ВЫХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

ПЕРЕДПЛАТА:
Місично: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 зл., Німеччині 750 зл.,
Швейцарії 5 та. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 15-
лей, Болгарії 750 зл., Австрії
750 зл. — Зміст адреси 1 зол.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

*) На правлений жалю, на мало перел
собой офи. органу. Проф. Союзу Робот-
ники Текст. Провиску — Wladyslaw, I
тому не могу продавать того становит-
ния до выслуша страля. Однак лиходе го-
ловн того союзу, после Шерковського,
оголошени в "Роботни" в ЗНП не 202

... (Diderichs).
... Kaysersing. Reiseintragbuch und
Philosophen

На Свята ШИНКИ на пражський КОВБАСИ різного роду

поручає знана
1918 Фірма 3-4

Людвика Кучинського вул. Городецька ч. 89.

Найцікавіший для нас, польським тек-
стильним страйком безпосередньо не ін-
тересованих, політичний момент —
не тільки не усунутий наведений присудом
уряду, але ще зміщений. Політичні пар-
тії, що заангажувалися у страйку і в зв'яз-
ку з таким присудом уряду зазнали но-
вої компромітації, нині ще більше озлоб-
лені на уряд і ще зорієніше глядітимуть за
нагодою регабілітації. Дволична соц-по-
літ. фізіономія уряду з його дволичними
поусуєннями шораз дужче насторожує лю-
дей зправа і зліва, які хотіли би знати
ясно, з ким мають до діла, і яких не мо-
же задовольнити само ім'я Пилсудського,
якби не треба і не треба. Вони не
криються, що будуть платити всіх спо-
тобів для вняснення цього замрячено-
го урядового обличчя. Зокрема ППС не
покинула думки жити для цієї мети — ро-
бітничих рухів. „Ми примусимо уряд
сказати, хто він такий“, чує недавно й
автор цих рядків від визначного песен-
ського діяча. Можна всьому судити ниніш-
ню міць ППС і цілого польського робіт-
ництва, а всеж — одні і другі можуть ще
готовити урядові маршалка різні неспо-
дівки. Фактом є, що робітничка нуджа є
завжди певним джерелом соціальних за-
ворушень, і нема ніяких даних, аби не
вжержало швидко в Польщі високо. Со-
ціалістичний присуд уряду в останньому
страйку джерело не лише підслів.

І. Кедрин.

Як наші пропадають.

Ще про українських козацьких на Сибірі.

Ноторібно відомо, що всі харківські
урядові та партійні осередки, тобто т. зв.
„верхушки“, отже уряд УСРР, і політбюро
та ЦК КП(б)У, нічим так пристрасно
сердечно не займаються як „справедли-
вим“ вирішенням національної пробле-
ми на Україні. Який партійний чи урядовий
орган ярес не взяв до рук, то в кож-
ній і в кожному його числі мусить стрі-
кнутися якусь нотатку про задоволення
національних потреб польської, або росій-
ської, або жидівської, або молдавської,
або грецької, або німецької, або татар-
ської, або навіть калдейської національ-
ної (бо й таку навіть там відірвали!).

Винищує сумнів щодо розчарування і о-
дрієння, яке запанувало серед робітництва.
Цікаво, що навіть двоїстковик „Solidar-
nos Pracy“, призначений фактично для
розбиття робітничих організацій під дема-
гогічним гаслом аполітичності, журнал по-
асій імовірності видавний оточення п.
Бартеля і пригадує російську „Зубово-
вину“ з 90-х рр., в обличчя скандальної
розкози страйкового конфлікту мусів за-
хити опозиційне до уряду становище. —
І. Кн.

меншості на Україні. Дійсно на Україні
більше обіймаються та вигодаються на-
меншостям ніж українцям.

Зате ніколи ніхто не стріне згадки про
те, чи робить що небудь харківський уряд
або українські установи для мільйонів укра-
їнців поза межами РСРР. І не тільки та-
кої згадки не стріне, але не стріне й ін-
шої, чи той уряд бодай інтересується їх
долею, чи вставляється коли небудь за
тими українцями бодай перед урядом
РСРР, чи має добру волю стати в обо-
роні їх прав, а зокрема в обороні такого
права українців поза межами УСРР, яке
він же проводить у життя на Україні на-
віть відносно халдейців. Наслідки того
такі, що численні групи українців, розки-
нені по великих просторах сибірського та
алтайського краю, не знають навіть про
існування УСРР. Вони винародовлюють-
ся. Що так воно діється, бачимо з чис-
ленних дописів з тих сторін до радян-
ської преси. Один з таких дописів далі
наводимо в цілості з Харківських „Ві-
стей“.

І тут замітне те, що не зважаючи на та-
кі дописи, в яких є навіть докори на ад-
ресу харківських влад, ті нічого собі з
того не роблять. Вони далі не чуять і
не бачать, що поза межами УСРР є в
Радянському Союзі понад 8 мільйонів у-
країнців, яким треба допомогти, якими
треба заопікуватися. Яскравим доказом
на те нехай послужить лист П. Мо-
чана з Алтайщини про денационалізацію
тамосьніх українців.

Через різні політичні й економічні об-
ставини — пише Мочан — ще за царату,
шукаючи крайньої долі, багато українців
розселено по різних кутках російської
Росії, а особливо Сибіру. Робітники й
службовці, розпорошені тут серед за-
гальної маси, не так помітні, але се-
ляне-хлібороби в багатьох місцях жи-
вуть недиакими селами. І от при житті, по-
буті і мнуні одного з таких кутків Укра-
їни, в Сибір перенесених, і хочеться пого-
ворити.

В даному разі мова йде про українців,
що живуть в Алтайській окрузі і місті
Війську. В самому місті мешкають 45.000
і за останнім переписом з них українців
біля шостості душ; по окрузі ж українців
біля п'яти тисяч. Є великі села, як Воєвод-
ське й Воккарі, де українців — 70 проц.;
майже всі вони переселенці з колишнього
сумського повіту, живуть тут деякі роки
по тридцять і більше.

Перше моє знайомство з ними було на
базарі в Війську, куди їх з'їжджається дуже
багато. Прислухавшись до балаки купки
дядьків, я звернувся до них українською
мовою. Один дідусь, почувши мене, дуже
зрадів і як дізнався, що я недавно приїхав
із Буминщини, то ніби побачив близького
родича. Зібрався цілий гурт земляків, по-
чалися балаки. Особливо цікавився Су-
мами. Багато розпитували про життя У-
країни. На моє запитання, чи не скучають
за батьківщиною, відповіли, особливо старі,
що з моєї балаки звалися багатого нбо-
вого про Україну і хотіли побувати. І

гроші мають, але нема до кого їхати, бо
з родичами зв'язки порвані, не знають,
чи є хто там живий.

Далі зайшла розмова про сучасний по-
літичний та економічний стан і культурне
життя України. Виявилось, що про теле-
рішні життя на Україні вони зовсім нічого
не знають. Про українців державнату,
школи, про літературу доводилося їм пояс-
нити тут же, показавши „Вісті“, що були
в мене в руках. Грамотні пробували чита-
ти, але не змогли, не знаючи українсько-
го правопису. Один, дуже старий, дядько
заявив: „Тільки ми старі ще й балакаємо
по своєму, молодь зовсім забула нашу
мову, про українське письмо й бала-
кати нічого. Старі люди майже всі негра-
мотні, а молодим відному слову ніде вчи-
тися. ОкмОНО (Окружний відділ народ-
ної освіти) кажуть, хотіло відкрити нам
українську школу, але село відмовилось.
— Другий селянин сказав: — У нас тут
тільки залишилося українського, що де в
кого зі старих бабів сорочки з підтилкою
та мерзюкою. Щож до української шиж-
ки, то може де й є. „Сборник малорос-
сийских песен“, що завалився. Про теле-
рішні-ж українське життя, про газети і в
місті не чули, а в селі й тим більше. При-
їздили, то самі й побачите нашу куль-
туру!“

Балака з земляками-селянами мене ду-
же зацікавила. Маючи на увазі, що в мі-
сті багато українців, а запитав на почті,
чи одержує хто українські газети або
журнали. Мені відповіли, що крім мене
ніхто ні тепер, ні раніш за кілька років
нічого не одержував. Незадоволений цим,
заходжу в єдину тут книжкову крамничку
„Сибірайздат“ (сибірське краєве видав-
ництво) питаю, чи нема якої-небудь укра-
їнської літератури. — Відповідь: „Ні ряд-
ка, бо ніколи ніхто не питає!“

Далі моя екскурсія до центральної
книгозбірні з такою ж метою підтвердила
цей факт. Коли я сказав зав. книгозбір-
нею, що на підставі того, що в місті чи-
мало українців, повинні тут бути україн-
ська газета й журнал, він мені відповів,
що за несь час, ніхто ніколи й не питає
нічого українського. Іа дев'ятнадцять ти-
сяч томів книгозбірні — українською мо-
вою не було ні рядка. Розмова була саме
й день роковин Шевченка, і мені з гор-
дістю показали „Кобзаря“, єдиний мабуть
примірник — на всю Алтайську округу,
і той був у російському перекладі Біло-
усова — видання 1919 р., Москва. Я за-
цікавився, чи часто він буває в читача: із
реєстраційної картки виявилось, що був він
узятий з книгозбірні всім разів, але за
який час невідомо. І, держати в руках
„Кобзаря“, згадав я: „Учітеся, брати мої,
думайте, читайте і чужому научайтеся,
саго не цурайтеся“. На превеликий жаль
до українців в Алтайську округу слова ці
не дійшли. А хтож винен?

Гадаю, що українським культурним
установам пора бодати про шляхи, що
німи можна було б посунути українську
культуру до українського населення забу-
тих кутків Сибіру. („Вісті“ а І. IV. 1927.)

Ось так і вимагають національно цілі
маси українців в „найсправедливішій“ щодо
вирішення національної проблеми дер-
жаві Радянським Союзі. І коли на Укра-
їні урядові чинники самі вишукують усіх
нашмишностей, щоб їх благословити сво-
єю політикою, то тим нещасними наші-

ми земляками на Сибірі не інтересують-
ся ні одна душа не тільки в РСРР, і ЄСР,
але й у харківських урядових колах.

§ 19.

З покликанням на 19. параграф пресо-
го закону наспіло до нас писмо такого
змісту:

Відносно статті пом'янутого на стр.
2 „Діла“ з дня 3. квітня 1927 ч. 74. на
зак. „Почаючі збори“ — прошу, на осно-
ві § 19. пресоного закону, покласти і
найближчому числі „Діла“ на тій самій
сці і таким самим друком, слідує спос-
тування:

1) Неправдою є, що з початком
цього тижня скликали незаконні збори
тепер політики з „Раді“ дозволити наради
самих вибраних, найпевніших і найвизнач-
ніших ім членів Нар. Орг. м. Львова в Го-
родецькій дільниці, та покласти ім викла-
сти про неможливу потребу безпартійності
Нар. Організації — а правда є, що на
нараду скликала Управа дільниці Нар.
Орг. м. Львова, аложна в більшості з
членів невідданих політиків. Раді ж
головною є визначний член УНДІ в Сі-
фаніський, — що предметом реферату
було: а) міжнародне політичне положення
і б) спосіб досягнення завдань Нар. Орг. м.
Львова з виключенням справ партій-
сти або безпартійності організації, — а
вкінці, що на рефераті був урочений
п. Л. Петрушевич особисто п. головні
Естефаніський.

2) Неправда є, що „довго обговорю-
валася ідеологія безпартійності з „Раді“ п.
Петрушевич „безпрограмою“ проти, —
якою малаб керуватись Нар. Організація,
а правда є, що Л. Петрушевич приїхав
завсего стисло тем реферату і говорив
ше про політичне міжнародне положення
та про спосіб піднесення національної
свідомості в загальні маси селян п. Лави-
ні про спосіб заукраїнізування Львова.

3) Неправда є, що „ліри преторія“
„безпартійної“ Раді нікого невідданих
не тільки на раду не запросили, але і
що хтось з тої категорії прийшов, те
до сали нарад не впускали. Та на ре-
вучи на те все, дуже розчарувалися, —
а правда є, що вибір осіб запрошеної
посадки на сали переведене було
вою дільниці Організації на прохання
головні п. Стефаніського, що є член
УНДІ, та що присутні, які стоять біля
часопису „Раді“, були з перебігу
дискусії знову відповіли.

4) Неправда є, щобі дискусія роз-
вісі їхні нади“, або щобі „півні з
уголомишні удар з історичної точки
вони тягнули до співпраці в Організа-
ції, — або щобі „поважанням між ними
бітниками отагорилися очі на оради п.
непочитальної роботи одні з „Раді“, —
а правда є, що в дискусії по рефе-
рату з забираючих і дуже не віддали
лізі співпраці в Нар. Орг. м. Львова і
обшилі співпрацю у досягненні завдань
цєї організації з застереженням своїх
партійних поглядів.

Правдою є, вкінці, що дух північ-
ніщини та член партії, Центральної
мітету УНДІ і голова Організації
п. Стефаніський висказав позитив-
ний рефератом за річезий і спокійний рефе-
рат, а учасники за участь і спокійне
ведення дискусії, а вкінці

Д-р Володимир Левинський.

Вартість математики.

(Продовження.)

Говорив я про науки природничі
та технічні, та не згадав досі про
ту науку, якій я присвятив ціле
моє життя — математику. І тому
кочу тепер дещо більше про неї
сказати.

Математика є завершенням цілого
людського знання, то царця усіх
наук, як справедливо висказався
один визначний математик. Однак
математика є наукою ексклюзивною
і тому вона ніколи не була і не
може бути популярною. А ексклю-
зивна вона тому, що багатий її
зміст обіймає світ цілком інших по-
чуттів, як усяка інша дисципліна, далі
тому, що її методи є відмінні від
методів інших наук, а вкінці ще
й тому, що її мова і символіка є
для ширшого загалу неприступна.
Подати зміст математики — це за-
дання непосильне; сказати, що це
наука про величини та їх взаємні
відношення, це буде лиш невелика
частина, яка не вичерпує її змісту,
бож до математики побіч чисел і
геометричних величин, побіч ве-
личин тяглих і нетяглих входить
і наука про комбінаторику і про
групи і вищі числа і їх комплекси
і про вищі простори т. д., до яких

назву величини можна прикладати
лиш з деякими застереженнями. Її
обсяг є незвичайно широкий; при
допомозі математики її посестра
астрономія (механіка неба) розвела
далекі, безкінечні простори,
куда не загляне ані око ані най-
сильніший телескоп; при помочи
математичної аналізи друга посес-
тра математики — фізика розбила
атом на працяти і відкрила у тім
мікрокосмі такі дива, про які кілька
років тому назад ніхто й не думав.
„Die Mathematik ist in ihrer Ent-
wicklung völlig frei“ — сказав вели-
кий німецький математик Ж. Кан-
тор (O. Cantor), і лиш виявлена во-
на тим постулятом, щобі всі
нові поняття, які вона творить,
не містили у собі суперечности
і оставили в повній згоді з усіми
досі утвореними поняттями на ос-
нові точних дефініцій.

Щобі однак побудувати що най-
величавішу будову людського ду-
ха, якою є математика, треба було
праці не покоління, але цілих ти-
сячоліть; і тому розвиток матема-
тики йшов різними фазами. У ста-
рині Халдейці, Єгиптяни і найгені-
альніший з усіх народів усіх часів —
греки знали вже основи арифметики
чисел. Пітагорейці увесь світ підпо-
рядкували числу, а навіть найідеаль-
ніший вислів людського серця —
музику піддали законам арифметики.
Вони то створили гармонію сфер,

яка по віках віджила, хоч і в ін-
шому виді*). Та Греки залюбки
були геометрами і вони то в творі
великого александрийського геоме-
тра Евкліда (300 літ до Хр.) ті ст-
“хія (Евкленти) лишили будівлю,
немов ковану в граніті, що пере-
стояла аж по нинішній день майже
незахитана. Однак греки оперу-
вали майже виключно пропорціями;
навіть найбільший математичний ге-
ній старинного світа Архімед (200
літ до Хр.), той, що відкрив посту-
лат тягlosti і що в геометрії сто-
сував методи сучасної вищої аналі-
зи, походив до своїх вислідів при
помочи пропорцій. Арифметика — за
виїмком може одного Діофанта
(250 по Хр.) була чужа грецькому
інтелектові, як взагалі чуже було
грекам функційне розуміння мате-
матики.

В середніх віках математика роз-
вивається завдяки двома геніальним
народом Сходу, індійцям і арабам.
Індійці дали математичну чудовий
винахід — математичну азбуку і
авели поняття вера, яке чуже було
Грекам, а без якого поступу матема-
тики був би неможливий, араби пе-
ренесли науку математики на захід,
до Італії і Франції. Завдяки винахо-
дові загальних чисел, якого доко-
нав французз Biet (Viete 1540—1603).

*) Маю на думці т. зв. вири і струї все-
світнього втегу.

прийшла черга на модерну науку
альгебри і загальної арифметики. На
границі давних і нових часів сто-
ять два французькі математика, ве-
ликий Ферма (Fermat 1601—1665),
творець синтетичної теорії чисел,
і неменше великий Декарт (Descartes
1596—1650), творець аналітичної
геометрії, того методу, при до-
мозі якого став можливим дальший
розвиток математики і спорідненої
наук. XVII і XVIII. віки приносили
завдяки генієві Ньютона (Newton
1642—1727) і Лейбніца (Leibniz), швейцарського
династії математиків Бернуллі (Bernoulli)
і великого Ойлера (Euler 1707—1783)
відкриття аналізи безкінечності та
тобто рахунку диференціальності та
інтегрального. Це, на мій погляд,
найбільший винахід, на який людський
небудь спромігся геній людський
духа. Завдяки тим новим пресо-
розвиток математики значно пресо-
рився; XVIII і XIX. вік творить ге-
ній функцій всіх типів, але математика
стичним небозводі сіяють першоді-
завіди, як у Франції Лагранж (Lagrange)
і Коші (Cauchy), в Німеччині Гаусс (Gauss
1777—1855), Ріман (Riemann 1826—1866)
і Вейерштрасс (Weierstrass 1815—1897)
та інші. Та в
біч цих функціональних досвідів

*) Про цього великого математика
монографію К. Габшмюльера з до-
дат. прим. севці ІХ.

так найію, що через такі реферати і дискусії дідає легше до консолідації українського елементу у Львові, а то з одного боку — через задоволення ріжних потреб — послужить і що через те Народна Організація зможе згуртувати до повної консолідації, і зважати на ширші верстви населення без ріжних політичних поглядів.

Лев Петрушевич.

Пам'ятки до спростування.

Деякі панацеї пресою до себе, що газета об'єднана містить навіть «спростування», що нічого не спростує, якщо вони тільки відповіли на формально виконавці того параграфу, а їх авторів на нього поклялися. До такої категорії «спростувань» належить і панацея. На ділі воно нічого не спростує, а тільки підтверджує те, що писався в довідній статті. Діла.

Відносно того, що на перший погляд фактично спростувало, ми ще раз зазначимо, що на останні збори діяльності організації на громадській діяльності Львова ініціатори наради всіх членів цієї організації не запросили. Не запросили на них навіть деяких членів діяльності у Львові. Чому так сталося, а те ми не виходимо, але це факт. Щож до інших порушень у спростуванні фактів, то ми звернулися за поясненнями до тодішнього голови цієї організації п. М. Стефанівського. Він прислав нам таке письмо: «Неправдою є, немов би я особисто запросив п. П. на реферат, зате правдою є, що запросив його не особисто, але як голову діяльності у Львові Орг. м. Львова виконуючи ухвалу цієї організації, перепоручив сторонникам ідеології „Раді“».

Щодо реферату п. Петрушевича, то промови він до перекладання хіба 1/4 присутніх, котрим були відомі загально «ліній» з всіх зборів просвітих і культурних установ на периферії Львова.

В дискусії ані одним словом не говорив про ціль і завдання Організації м. Львова — зате учасники дискусії поставили референтів питання, а якби тільки мали б іти в селянсько-робітничу масу, за якою державою заявляється референт, буржуазно-національною, чи робітничо-селянською? При тім ідеологія робітничо-селянського фронту і симпатії групи «Раді» в одній особі четверто жували, що служили в особі Української Гали. Армії, бо бачили, що сьогодні мусять боротися з власною буржуазією за власною робітничу державу, як з ворогами. При тім зазначили, що не визнають ніякої «нації», бо неча є заборона імперіалізму, а визнають тільки «ліній» і націоналізм, як основу боротьбу. Заявили навіть, що на випадок виборів підуть рама об рама з польськими і жидівськими «лініями» товаришами, а не з українськими націоналістами. В тих справах ставили питання п. Петрушевичеві, однак він на це не дав ніякої відповіді. — Так мислила дискусія про «українізацію» м. Львова.

Члени УНДО, присутні на цій дискусії, пильно прислухувалися, як прихильники «Раді» дискутують між собою і здикувало їх, а між ними й мене те, що п. Петрушевич на всі запити «своїх» не дав відповіді — хіба що його мовчанку треба також уважати відповіддю.

Львів, дня 10. квітня 1927.

М. Стефанівський.

Пам'ятки: Рідна Нікола — це назва фортеця, це певний вихід в добі виходити!

Перша половина XIX в. вносить у математику нове поняття: групу. Створив його один з найбільших математичних геніїв усіх часів, 20-літній Галюа (Galois 1811—1832). Трагічна доля цього молодця; у 20 році життя гине в двобою, а в навічечер смерті немов завіщення лишив начерк таких глибоких і безцінних математичних ідей, які дали основу до математичних дослідів на протяз цілих десятків літ. Теорію груп розвинули шойно в другій половині XIX ст. тяглих Нюрвеллі (Lie 1842—1891), нетяглих Пуанкаре (Poincaré 1854—1914) і Кляйні (Klein 1849—1925). Теорія функцій і груп — це один з найкращих і найбільше плодотворних етапів в розвитку математичних наук. Нинішній вік поширює далі теорію функцій і груп, розвиває теорію чисел і множин (Mengenlehre), але перш усього піддає ґрунтовній ревізії основи, на яких побудована математика і змагає до т. зв. аритметизації математичних наук, тоб-то до звення усіх її основ до основ аритметики, бо лиш в аритметиці нема ніяких сумнівів щодо правдивості тих елементів, на яких вона оперта. Тут на перше місце висувається особа найбільшого сучасного математика Д. Гільберта.

Цей виключний розвиток математики, який я тут вкорті закусав, який величавий твір людського

Бої в Китаю.

Зміна положення в Китаю. — Невдачі кантонців. — Бої з комуністами. — Амбасада СРСР, кидас Пекін. — Становище Японії.

Лондон, 12. квітня 1927.

Положення в Китаю змінилося наслідком останніх подій, а саме з причини відношення китайських властей до більшовицького посольства в Пекін і консуляту в Шангаю, покращення смертю ген. Пі-Шу-Чена, недавнього оборонця Шангаю і поразки кантонців.

Дейли Мейл пише, що кантонські війська окружено з трьох боків здовж каналу біля Чі-Кіанг. Потім піхотні війська пустилися в погоню за кантонцями і гнали їх аж до ріки Янг-Тсе-Канг. Втрати кантонців були дуже великі. Вояки довсім розбіглися. Чанг-Тсо-Лін є тепер 150 км. від Шангаю.

Дейли Мейл описує, як вбито Пі-Шу-Чена. Генерал той прийшов опираватися, що віддав Шангаю без бою. Коли вертав до своєї квартири, в місцевості Кай-Чан казав його розстріляти без суду інший генерал.

Париж, 12. квітня 1927.

Агенція Авакс повідомляє, що відділ Чанг-Кай-Шека арештував у Шангаю провідника професійних союзів. Перед воєн-

ним судом визнає він, що дістав гроші за приготування вибухівки провідника провального кидка Куомінтангу. Описав виступавший підписав прикази, щоби професійні союзи складали зброю. Виділі 500 тисяч відділів військ, що борються проти комуністів, зброю дівалась підлеглої залізничі. Комуністичні відділи потерпіли тяжкі втрати й уступили.

Лондон, 12. квітня 1927.

Більшовицька амбасада в Пекіні почала приготування до від'їзду. Річ і документи амбасади завантажили три поїзди. У Тіен-Тсіні перетранспортують їх на кораблі, що відідує до Владивостока.

Париж, 12. квітня 1927.

Справоздавець «Пі Парієн» подає свою розмову з японським ген. консулом у Пекіні, Ядою. Консуль заявив, що коли прийшло до радянсько-китайського конфлікту, Японія не могла би бути неутраляною і мусила би приступити до збройної інтервенції для примирення мира. Японія не допустить до більшовизму Китаю.

Залізнична катастрофа.

Берно на Мораві, 12. квітня 1927.

Вчора прийшло тут до великої залізничної катастрофи на головному двірці, де стрінулося з собою два поїзди. Згинуло на місці 7 осіб, 40 є тяжко ранених, а понад 100 легко. Машиніста арештовано.

Чоловік, що відрубав собі ногу...

Відень, 12. квітня 1927.

Цілий Відень, не зважаючи на передвирборчу горячку, був кілька днів під вражінням сенсаційного процесу проти молодого чоловіка Марекі. Справа ця набрала такого розголосу тому, що герой цього процесу Марек, що подався за інженера-вишкодника, заасекуровався перед робком від нещасливого випадку на суму 400.000 доларів і безпосередньо позачепленню першої премії — втрату ногу, вбито наслідком нещасливого випадку. Всі позначки вказували на те, що діло тут у величезному осущується. Марек відрубав собі ногу або сам, або — що правдоподібніше — зробила це його прегарна жінка, задля прихильного виводу якої він попадав чимраз більше в довгі і звичні захоплення аж такого засобу, щоб і себе і себе повні забезпечити. Віденський процес, що мав багато цікавих моментів, вівся проти Марекі і його жінки за очолення ними і клевету на лікарів-спеціалістів, які блядали після катастрофи ногу Марекі і які вбито порубали на вії карби, аби виглядало, що ногу відтяти кількома ударами сокири (так у дійсності було), а не одним ударом сокири-машини, як уперся об. Обоє обвинувачених засуджено за клевету, явнену на лікарів, до кількох місяців в'язниці. Незалежно від цього засуду прийшло ще до другого процесу Марекі, тим разом з Ангало-Данубійсько-Львівським, в якому Марек забезпечився був від нещасливого випадку. Обое відсиділи вже свою кару, перебувши кілька місяців у слідчій в'язниці. Тепер звернулися до цієї справи наріжні філімові товариства з пропозицією сфінкувати їх, а одночасно він, Марек, має виголосити у Відні прилюдний вичит у найбільшій залі про свої млині виходи (він має всього 23 роки). Як не як, а до гроша ця пошислова пара приїде.

Самовбивство діточки.

Львів, 13. квітня 1927.

Вчора рано при вул. Зборовських 26, згинула страшною смертю 20-літня гімназійна абсолютенка й мисткиня Олена Лічман. Вона замикулася у кімнаті, обдалася спиртом, роздужувалася, поклялася до ліжка і підпала її. Рятункова станція забрала Лічману до шпиталю, де після 2-год. мук померла. Причиною самогубства мабуть нервова недуга.

Переїханий авто.

Львів, 13. квітня 1927.

На розі вул. Ягайлонської і Леґіонів па-ліхало авто лікаря д-ра Ол. Барвінського на 12-літнього хлопця Вол. Біанка. Колеса авто заломили хлопцеві череп. Хлопця перерезано до шпиталю. Авто кермував шофер Куякога.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 893, Банк Польський платив за долар у готівці 890, за Нью Йорк 891, австрійські шилінги 125/54, Мю Йорк 891, австрійські шилінги 125/54, французькі франки 172/50, французькі франки 171/73, німецькі марки 211/15.

Збіжжя.

Пшениця двірська 55/25—57/75, пшениця селянська 53/50—54/50, жито гал. 39/25—39/75, вчмільн. броварний 41/00—42/00, вчмільн. на мліно 31—32, вчмільн. пастіаний 28/75—29/75, овес 32/00—33/00, кукурудза румунська 26/00—27/00, бараболя пром. 1/00—7/50, бараболя для їдн 8/50—9/30.

НАДІСЛАНЕ.

З надісланих Редакції не відповідає.

Вже наліїшли Останні Новости

на весну і літо для „Львівської Газети“

ДІТІН УВЕРА

Львів, вул. Галицька ч. 10.

Філіп в Тернополі.

1569 Дрогобичі і Стрию. 21—50

віагоуки онр.

Манія поєдинків.

Мене здивувала одна обставина: в останні часи дається завважити в українській великій гні до поєдинків.

Стоїш у Атласа чи іншого Фукса і хоча б штовхнеші другого плечем, то хоч би ти його зараз і перепрости, напевно вийде з цього справа чести.

Ідеш вулицею і не вклонився жінці, парі з тої простої причини, що не вклонив, будь певний, що за годину-дві зайдуть у твою хату секунданти.

Скажеш до когось: «Е, ви розуміє голова, то відомо всім». Ручу, що будеш мати справу чести за те, що назвав його «когось»... дурнем.

І так далі і далі, без кінця, міри і опам'ятання.

Мене, як кажу, здивувала ця обставина і я почав шукати причини, чому так негідно, так несподівано люди стали такі чутливі на образу чести.

(Ясно, що все це ніщо згадане відноситься тільки до наших земляків і тільки до таких або подібних образів)

Довго я не міг розчовпатися, звідки взявся той воєнничий дух у мирних галичанах. Ажже відомо річ, які вони страшно довготерпеливі, витривалі в муках і легкопрошлючі у відношенні до мужиків нації.

Сидять здорові як медведі молоді русини в каварні. Біля них при другім столу два польські оселеди.

— Psinkrew, (aż i tata) hajdemacki język wyłazi!

Русини вдають, що не чувають.

— Co oni tutaj chcą? Mają swoją karezię, więc niech się nie bęhają do porządných łobaz!

Русини почули, бо мусіли, й один з них (найвідважніший!) каже під носом:

— Це має бути війна культура? Паляне, ходім звідси! За свої гроші ще маємо слухати імперіалістичні!

Встають і виходять, зовсім як обиджені послі європейських парламентів.

Так воно дуже часто буває, але тільки тоді, коли ображає чужинця. Нахай би спій до свого скіла! Щоє далеко не таке, молоді медведі рознісено і його ішлу каварню.

Клич: «Свій до свого по своє» в тім випадку припорожнюється як найточніше.

Щож до скілкихости справ чести серед нас у теперішню хвилю, то я прийшов до перекопання, що в цьому звязку підручник Пидковича. Автор, опираючись на догматичні обсервації і студії над нашою психікою, видає підручник для справ чести... з виключенням поєдинків.

Тієї книжки вчепилися всі, яким на серці лежить їхнє дороге адорое і, маючи записану параграфами безпеку, видають... поєдинки.

На мою думку Пидкович поступив але. Безперечно всім нездорові річі, як шаблі, пістолі чи... брр... рапіри, треба було виключити, але поєдинок на тупе оружжя можна було оставити. Ажже боротьба «навулачки» лежить у нашій крові і відрізняє з нашою традицією!

Стали напроці себе два «дорогі», за-касаліли руками і луб-луп-тарх: а ніс під око, а ухо, есентуально в зуби.

Вся булаб тоді як слід, бо і честь би придала і життя заховала.

А так роблять люди тільки рух, страшають один одного і псують неспокійно атмосферу.

Вкінці нажаруються ще на витрату, бо секунданти не такі дурні, щоб помагати згоду «на сухо».

Інші зовсім річ, коли образа є ділом, або вигадає більша.

Наприклад: кидзе хтось когось злодієм, справа стає поважною.

В найстрашніших випадках ображений в потяг до відповідальності не того, що потрапив до відповідальності не того, що ображав, а того, що повторив десь образи і починається авантюра.

духа, над якого вищого нема. Бо це строга, льогічна, консеквентна аж до подробиць будова. Тут все є правда і все остане правдою, без огляду на те, чи прийде та чи інша форма правління, чи історія змете держави і нації а поверхні землі, чи врешті наш мікрокосм розлетиться в безвість безконечного простору. І тому-то математичні студії витворюють в душі людській почуття покори перед тими безконечними проблемами, що до них веде математика, але з другого боку наповнює наше серце гордістю і подивом для цієї найвищої, найгеніальнішої концепції людського духа.

Добре, скаже дехто, але математика — це наука абстрактна, що не має ніякого звязку з дійсністю. Правда — кожний, що троха пізнав елементарну математику, знає, що вона грає велику ролю в буденнім житті, що без неї нема ані фізики ані техніки; але що кому прийде з тих безчисленних функцій, аналітичних, еліптичних, автоморфних і т. д., з груп, надчисел, надпросторів, нескладової геометрії і т. д.? На те скажу, що не та наука ідеальна, що має тісний звязок з практичним життям, але рівно високо, а може ще й вище стоїть наука, що служить самій науці як мистецтво мистецтву.

(Кінець буде).

Поєдинки — виключені. Польський суд — не випадає. Свій, громадянський — бо-гато розголосу.

Після двох-трьох нарад секундантив — товасте все до кишені!

Галактіон Чинка.

НОВИНКИ.

— **Конфіскація.** У вчорашньому числі „Діна“ сконфісковано одно місце і ціле закінчення передової статті „Україна і Польща“. Це 32-а чергова конфіскація в цьому році.

— **Новий гр.-кат. єпископ.** Дня 25. березня п. р. відбулося в Римі, в церкві св. Калікста, урочисте рукоположення новоименованого єпископа для приєднаної єпархії (Словацька) преосвященного Павла Гойдича ЧСВВ. В тій самій церкві дисячено недавно болгарського гр.-кат. єпископа Куртева. Святителями були: єп. крижевацький Діонізій Нарадий, єп. перемишльський І. Коциловський і єп. американських українців К. Богачевський.

— **Перша всеукраїнська виставка.** Відчинена в Харкові. Беруть у ній участь усі мистецтва, що наводяться на Радянській Україні, а також Бабій і Глушечко, що живуть в Парижі.

— **Військові полекші для матуристів.** Матуристи, які мають цього року ставати до війська, матимуть скорочену службу на 3 місяці менше, себто на 15 місяців, коли служитимуть без перерви від 1. липня п. р. до 1. жовтня 1928 р. Ті, що пропонували докази, що служили бодай 3 місяці як охотники підчас польсько-більшовицької війни, служитимуть тільки 12 місяців і то від 1. жовтня. Ті самі полекші матимуть матуристи, які безпосередньо перед військовим покликом брали участь у справах військової підготовки й одержали свідоцтво курсів з літнього табору.

— **Рідке кохання.** Львівський підстарши Ліпчук Липський перейшов на юдаїзм. Мотив: кохання до жидівки, дочці різника. Минувалої тижня „молодий“ перед шлюбом перейшов прикру ритуальну операцію.

— **Хто такий Лістер?** Цими днями святкували в Англії соті роковини дня уродив великого лікаря. Лістера, основника нової методи хірургії. Перед ним усі операції, роблені лікарями, кінчалися переважно смертю наслідкомгноєння ран. Лістер найшов антисептичний (протизаразний) середник, який не допускав до зараження крові. Вже геніальний Пастер найшов причину цього грізного зараження, але не міг йому зарадити. Коли в 1871 р. вжито як охоронного середника переливання з вати, після споконання ран алкоголем і відпозидним квасом, на 34 операціях було 19 груп, але це вже вважали великим здобутком медицини. Лістер, пішовши за вказівками Пастера, найшов антисептику і перший зважся на операції, які на загальну думку були пропаші. Крім антисептики Лістер причинився до підготовки ще славнішої методи: антисептичної (вільної від мікробів). Метода звана „лістеризмом“ давала після його відкриття лише 5 проц. випадків смерті при ампутаціях (відтінаннях частин тіла), коли раніше тих випадків було 65 проц. Одного з найбільших опікунів недужих, Лістера, мало хто в нас знає, навіть з імені!

— **Виставка французької преси.** Цими днями в Парижі, у найближчій сусідстві саль парламенту та міністерства закордонних справ відчинено виставку французької преси від найдавніших часів аж до останніх. Є це історія преси на живих зразках часописів, від 1609 р. першої, яка появилася під редакцією Теофраста Ренодо. Великанський відділ займають часописи революційної доби, цензуровані, переслідувані, підземельні, летучки. Є там нпр. „Газет національ“ з 1793 р. з точним співвідношенням процесу проти Людовика XVI. і слава „Лянтен“ Рошфора, друкована на чужині проти уряду Наполеона III, аж до часописів видаваних підчас останньої війни на фронті, в окопах. Можна уявити собі розміри цієї виставки, коли сама кишенька французька преса складається з кількохсот часописів! Можемо себе потішити, що як колись світ побачить виставку нашої преси, то там знайдеться кож документ, яким буде приглядатися із втрисеними очима: нпр. з історії цензури в краю, це цензура офіційно не існує.

— **З людського заирини.** У місті Оранієнбург, біля Берліна, судили 15-літнього хлопця Мюлера, вихованого в захисті для сиріт, який убив одночасно три особи: трьох членів одної родини, з пам'яттю траунику. Хлопець поводився на суді цинічно, як уроджений злочинець. Суддя, який виміряв йому найвищу законну кару: 10 літ в'язниці, висловив жаль, що не міг засудити його на більше.

— **Великанські хресини.** Берлінська міська рада прийняла більшістю голосів лівих партій рішення, щоби переіменувати вулиці, які носять на собі сліди монархічного режиму. А таких є всього... 6.000. Таке велике місто, як Берлін, може зааспокоїти цією цифрою бажання зробити славлікми аж 6.000 людей. Не жаль нам монархістичних слав на рогах вулиць, а жаль лисношів.

— **Летуні і подружжя.** Італійська рада міністрів рішила, що військові летуні не можуть женитися раніше як у 30 році

життя. У мотивах сказано, що виконування професії летуна не можна поєднати з родинним життям. Ті, що за високо літали, заваділи не надзвичайно до подружжя.

— **Приєднання до рідного села** є шораз слабше у Франції, де молодь радо мандрує до більших міст, приваблена вигодами панства. Це сильно журить уряд, тому, що шораз менше є робучих рук на рідлі. Головно дівчата втікають до міста, як кажуть, „за шовковими панчолами“. Найстарший член міської ради Парижа впевняє, що найшов спосіб на справжнє приєднання до землі цих утікачів. Він радить урядові жертвувати річно 10 мід. на премії для сільських дівчат, які вийдуть заміж на селі і там лишаться. Їх діти мають бути також обезпечені.

— **Недискретний президент.** Париська преса має чимало сміху із свого президента Думерга, який на старості літ дїстав формальні оспвідчення від якоїсь американської мільонерки. Думерг не був ніколи жонатий і не має охоти змінити парубоцького стану, але завзята американка стежить за ним зранку до ночі своїм авто і детективами, шукаючи нагоди до стрічі. Може добродій Думерг і жалувє вже тепер своїй недискретності, зрадивши лист з оспвідченнями у клубі, і хотів би бодай поглянути на свою „жертву“. За пізно: тепер його стережуть більше, як перед анархістичним замахом.

— **Дивні дива.** Якійсь пророк віщує нам цього літа кінець світа у досить неприємній формі: від хвоста комети наповненої отруйним газом. Така комета мала вже раз махнути хвостом на наш бік у 390 році, коли на землю впала велика чума. Тепер вона махне на нас остаточно. А ми гадали, що вона від 1914 р. пускає свої отруйні гази постійно! — В індійським місті Аллахабад найдено 10-літнього хлопця, вихованого в печері вовками. Хлопець ходить на рачках, хлєбтає, коли ле, без помічі рук, їсть траву, вїє і кусає. Лікарі поспробують з нього зробити чоловіка. Бо що з чоловіка можна зробити вовка, цього вже доказали вовки не вперше. І ми, люди також.

— **Світова всьцяна.** Між Льондоном і Парижем шєз пасажирський літак з двома особами при переїзді Ля Маншу. — Від 27. до 30. п. м. збереться в Бад-Найгайм другий загальний конгрес для психопатів. — Помер відомий дослідник північного бігуна американець Джон Бартлетт в 83 р. уроджений в Новофундленді. — На пароплаві „Арундель Кастл“, що вїхав з Канштадту до Англії, вибухла чума. — 4. мая пічється світова господарська конференція під проводом бельгійського прем'єра Теніса. — Президент Масарик поїхав з Єгипту до Палестини на тижневий побут. — В околиці Сараєва відкрили незвичайно добре збережений римський амфітеатр з доби імператора Клядія; він має 2 гектари. — У вересні цього року збереться в Празі європейсько-американський конгрес представників вільних релігій. — Кіновий трест СРСР. вислав запросини Чарлі Чаплінові, щоби приїхав туди, коли Злучені Держави його бойкотують. — У Берліні в хаті якогось перза найдено аж три сотні опія в сирім виді; пакети йшли з Тегерану контрабандою або як „зразки без вартості“. — На Мадридщині, в околиці міста Кеккемет легкий землетрус на рушива дома і счинив велику паніку.

— **„Свобода“ ч. 16 містить:** Небезпечний ворог. Невже убийник Собінського? Невдале хліборобське збігівще. Що їм в голові? Американська позичка для Польщі. Тяганина з громадськими виборами. Патик в капальській муравлині. Повітовий Народний Зїзд у Львові. Організаційний рух. Родичам під розвагу. Лист з Бразилії. Поставив на своїм. В кого є затрата людського сорому і моралі? Новинки. Що чувати у світі. Пописи з краю.

ЕЛЕГАНТ

Паста до обум

Французька маса

паста до підлоги

Жадайте і уживайте лише

своєрідні вироби

О. Левицької і С-ни

Львів, Кордацького 31.

Пан' Осип

Курилас ар-

тист малар

них карток для

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-

дяти ширю придатну подя-

ку за безітересне

намальовання прегар-

них, святючих великод-

них карток для

Комітету допомоги вдо-

вам і сиротам по священиках. Шире

„Спасибі“ за добре серце та велику

жертву від всіх священичків сиріт і адів.

Картки вже появилсь.

зволить ласкаво прина-